

LÁSZLÓ
KRASZNAHORKAI

ÇEVİRİ: LEYLA ÖNAL

2. BASKI

1993 ALMAN BESTENLISTE ÖDÜLÜ

♥ can
çağdaş

LÁSZLÓ
KRASZNAHORKAI
DİRENİŞİN
MELANKOLİSİ

Can Çağdaş

Direnişin Melankolisi, László Krasznahorkai

Macarca aslından çeviren: Leyla Önal

Az Ellenállás Melankóliája

İlk (bu çeviride) kaynak alınan baskı: Magvető, 1989

© 1989, László Krasznahorkai

© 2023, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2023

2. basım: Ocak 2024, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Didem Bayındır

Editör: Seçkin Selvi

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni ve kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftehavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6187-4

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

LÁSZLÓ
KRASZNAHORKAI
DİRENİŞİN
MELANKOLİSİ

ROMAN

Macarca aslından çeviren

Leyla Önal

♥can

László Krasznahorkai'nin Can Yayınları'ndaki diğler kitapları:

Şeytan Tangosu, 2013

Savaş ve Savaş, 2014

Seiobo Orada, Aşağıdaydı, 2019

LÁSZLÓ KRASZNAHORKAI, 1954'te Macaristan'ın Gyula kentinde doğdu. Budapeşte'de dil ve edebiyat, ardından hukuk eğitimi aldı. Bir distopya romanı olan 1985'teki ilk yapıtı *Şeytan Tangosu*'yla Macar edebiyatının önde gelen yazarlarından biri oldu. *Şeytan Tangosu*, Béla Tarr'ın yedi buçuk saatlik siyah beyaz filmiyle (1994) sinema tarihine de geçti. 1986'da *Kegyelmi viszonyok* (Af Koşulları) adlı öyküsü yayımlandı. Sovyet Bloku'nun çöküşünde ülke dışındaydı. Almanya'dan başlayarak dönem dönem ABD, İspanya, Yunanistan, Japonya gibi çeşitli ülkelerde yaşadı. Moğolistan ve Çin'de yaşadıklarını *Az urgai fogoly* (Urga Mahpusu, 1992) ve *Rombolás és bánat az Ég alatt* (Gökyüzünün Altında Yıkım ve Keder, 2004) kitaplarında sorguladı. *Savaş ve Savaş* (1999), *Direnişin Melankolisi* (1993), *Északról hegy, Délről tó, Nyugatról utak, Keletről folyó* (Kuzey Dağı, Güney Gölü, Batı Yolu, Doğu Deresi, 2003) ve *Seibo Orada, Aşağıdaydı* (2008) adlı yapıtlara imza attı. Yazarın ayrıca senaryo çalışmaları da vardır. László Krasznahorkai 2015'te Man Booker Uluslararası Ödülü'nü kazanarak bu ödülü alan ilk Macar yazar oldu.

LEYLA ÖNAL, Budapeşte'de doğdu, Ankara'da büyüdü. ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nü bitirdi. Akademisyen olarak çalışmalarını sürdürdüğü yıllarda, Türkiye-Macaristan arasında sosyal ve kültürel alanlarda yapılan çeşitli toplantılara mütercim tercüman olarak katıldı. Akademik çalışmalarına ara verdikten sonra çağdaş Macar edebiyatı çevirilerine başladı. Çeşitli kısa hikâyeler ve çocuk kitaplarının yanı sıra, *Kafka'nın*

Kedileri (Gábor T. Szántó) ve *Mutlu Kuzey* (Árpád Kun) adlı eserleri Türkçeye kazandırdı. 2017'de Petőfi Edebiyat Müzesi tarafından verilen En İyi Uluslararası Çeviri Ödülü'nü kazandı; Macaristan'da PIM, Türkiye'de TEDA tarafından düzenlenen çalıştaylara katıldı. Dillerin ve kültürlerin inceliklerine olan ilgisini, sosyal bilimler ve edebiyat aracılığıyla aktarmaya çalışan Leyla Önal, halen Londra'da araştırmacı ve çevirmen olarak çalışmalarına devam ediyor.

Gidiyor, ama geçmiyor.

SIRA DIŞI DURUMLAR

GiriŐ

Donmaya mahkûm olmuş güneydoğu topraklarındaki yerleşim yerlerini Tisza Nehri kıyılarından neredeyse Karpatlar'ın eteklerine bağlayan tren, raylar boyunca çaresizce volta atan demiryolu işçisinin tutarsız açıklamalarına ve ikide bir dışarıya çıkıp duran istasyon şefinin gittikçe daha büyük bir kararlılıkla verdiği sözlere rağmen hâlâ gelmeyince (“Ama efendim, görüyorsunuz; bu yine, adeta buharlaşıp yok oldu,” – demişti alaycı bir şekilde bet suratlı demiryolu işçisi), Batı'dan gelmesini boşuna bekledikleri şahsın yokluğunu olabildiğince anlayışla ve belli belirsiz bir endişeyle karşılayan yerli halk bir şekilde yolun yaklaşık elli kilometre ilerisindeki hedefe ulaşabilsin diye, “özel durumlar”da kullanılmasına izin verilen altı üstü iki köhne tahta koltuklu vagon dan ve hurda bir 424 model lokomotiften oluşan imdat treni, kendisini alakadar etmeyen ve aynı zamanda da zaten takribi olan hareket saatine göre bile bir buçuk saat geç kalarak ancak hareket etti. Aslında tüm bunlar artık kimseyi şaşırtmıyordu; hayata hâkim olan vaziyet, her şeyi olduğu gibi demiryolu ulaşımını da etkilemişti: Alışılmış düzen şaibeli hale gelmiş, günlük alışkanlıklar durdurulamaz biçimde büyüyen karmaşa tarafından alt-üst edilmiş, gelecek kuşkuyla dolu, geçmiş muğlak, gün-

delik hayatın işleyişi ise kestirilemez olmuş, çürütücü zararın sadece semptomları hissedilebildiği için esas sebepler erişilemez ve ölçülemez biçimde belirsizleşmiş, bir daha tek bir kapının dahi açılmaz olması ya da buğday başaklarının toprağın içine doğru büyümesi bile bir kabulleniş içinde normal sayılmaya başlamış ve böylece insanların, şu anda köydeki tren istasyonunda bulunanların yaptıkları gibi, hakları olan ancak sınırlı sayıdaki oturacak yerleri kapmak ümidiyle, neredeyse açılmayacak derece donmuş kapıdan içeriye doluşmaktan, yani hâlâ elde edilmesi mümkün olan geriye kalmış ne varsa tamah etmekten başka yapacak bir şeyleri kalmamıştı. Tam da her zamanki kışlık akraba ziyaretinden evine dönmekte olan Pflaum Hanım da, gereksiz itiş kakıştan (kısa bir süre sonra, hiç kimsenin ayakta kalmayacağı anlaşılmıştı) ziyadesiyle nasibini almış ve en nihayetinde, önünde duranları iteleyerek ve minik bedeninden beklenmeyecek bir güçle arkasından ittirenlerin önüne set çekerek, gidiş yönüne doğru bakan cam kenarındaki bir koltuğa çökmeyi başardığında, acımasız itiş kakışı gördüğü zaman hissettiği kızgınlığı, birinci sınıf seyahat bileti olduğu halde bu “sıradan köylüler”in neredeyse tehditkâr çemberinin ortasında, sucuk-sarmısak, kaçak alkollü *pálinka*¹ ve ucuz tütün kokuları içinde seyahat edeceğini fark etmesiyle aklına gelen, bugünlerde zaten riskli olan yolculuk eyleminin esas ve en can alıcı noktasını oluşturan, “Acaba eve varabilecek miyim?” sorusuyla karşı karşıya kaldığında büründüğü hiddet ile kaygı arasında gidip gelen hissiyattan uzun süre kopamamıştı. Tam bir soyutlanmışlık içinde yaşayan ve yaşlarından dolayı hareket ettirilmeleri mümkün olmayan ablaları, her zaman

1. Macaristan'a has yüksek alkollü içecek. (Ç.N.)

kış başında yaptığı ziyaretini ertelerse onu asla affetmeyecekleri için, bilhassa bu nedenle, kendisi de –başka herkes gibi– etrafındaki bir şeylerin kökünden değiştiğini ve yapılacak en akıllıca işin insanın kendisini riske atmaması olduğunu fark ettiği halde, bu tehlikeli girişiminden vazgeçmemiştir. Akıllı davranmak ya da ne olacağını mantıklı bir şekilde düşünebilmek hiç de kolay değildir; çünkü havanın ezeli ve ebedî yapısında aniden köklü, ancak tarif edilemez bir değişim olmuş ve kendi dokunulmazlığı içinde şimdiye dek kusursuz işleyen ilke –yani söylendiği üzere dünyayı döndüren ve bıraktığı tek iz de bizatihi bu dünya olan ilke– sanki bir anda gücünü yitirmiş ve her an her şeyin olabileceğine dair ortak önsezi, tehlikenin kesinliğinin acı verici bilincinden bile daha dayanılmaz hale gelmiş; bu “her şey” –yani tam da gücünü yitirişiyile ortaya çıkan kanun– her kişisel talihsizlikten daha rahatsız edici olduğundan, insanları serinkanlı değerlendirmeler yapma olasılığından gittikçe uzaklaştırmaya başlamıştır. Son aylarda, daha sık ve daha korkunç hale gelen olağandışı olayların arasında yolunu bulmak, artık sadece haberler, konuşmalar ve dedikodular hiçbir tutarlılık göstermediğinden değil (örneğin kasımın başında ortaya çıkan fazlaca erken gelmiş dondurucu soğuklar, gizemli aile trajedileri, birbirinin peşi sıra tren felaketleri, Irak başkentten gelen, çoğalan çocuk çeteleri tarafından vandalizme uğrayan anıtlarla ilgili rahatsız edici haberler ve benzerlerinin arasında bir bağlantı bulmak pek de kolay değildir), aynı zamanda, bu haberlerden herhangi birisinin kendi başına da bir anlam ifade etmiyor olmasından daha çok, tüm bunların “yaklaşan bir felaket”in habercileri olarak algılanması nedeniyle de imkânsız hale gelmişti. Bazılarının hayvan davranışlarında gözlemlenen garip değişimlerden bahsettiklerini de duyan Pflaum Hanım’a göre, bu durum –gele-

cekte yaşanacakların habercisi olsa bile– gereksiz bir velleve gibi görünüyorsa da şu kadarı aşıkardı ki, bu karışadan nemalananların aksine, düzgün insanlar ayaklarını dahi kapıdan çıkarmaya çekiniyorlardı; çünkü bir rivayete göre, trenlerin bile “öylece!” ortadan kaybolabildikleri bu ortamda, artık, “hiçbir şeyin önemi yok”tu. Böylece, buraya gelirken yolculuk ettiği birinci sınıfın sunduğu kısıtlı korumanın aksine, eve dönüşün hiç de kolay olmayacağı bilinciyle kendisini yolculuğa hazırlayarak, bu “korkunç şimendifer”de en kötü olasılıkları bile değerlendirmesi gerektiğini düşünüp görünmez olmaya çalışan birisinin yapacağı gibi, oturacak yerler için süregelen itiş kakışın yavaş yavaş hafiflemekte olan tantanasında, sırtı dik, bacakları genç kız gibi kapalı, itici ve biraz da tehditkâr bakışlarla oturuyor; birlikte seyahat ettiği kendisi için korku verici yüzlerin camdaki puslu yansımaları gergin bir güvensizlikle izlerken, kaygı ile özlem arasında savrulurken, kâh uğursuz mesafeyi düşünüyor, kâh bu mesafe yüzünden ayrı kaldığı evinin sıcaklığını anıyordu: Mâdai Hanım ve Nusz-Beck Hanım’la geçirilen hoş öğleden sonraları, eskiden pazar günleri Papsor’un yeşil ağaçlarının arasında yaptıkları geziler ve son olarak da, evindeki zarif mobilyaların ve yumuşak halıların, özenle bakılmış çiçeklerin ve çok sevdiği minik süs eşyalarının kendisini dış dünyaya karşı koruduğunu bildiği sükûnet yayan düzenini düşünüyor, kendisi gibi huzurlu yaşama alışmış yalnız bir kadın için bu öğleden sonraların ve pazar günlerinin sadece anıları canlı kalmış olsa bile, bu anıların elindeki yegâne güven kaynağı ve kaçıp saklanabileceği tek yer olduğu hissine kapılıyordu. Anlamazlıktan gelerek ve kısmen kışkırtıcı bir küçümsemeyle, gürültücü yol arkadaşlarının civardaki karanlık çiftliklerde ve köylerde vakit geçiren kaba saba köylüler olduğunu, bu zorlayıcı şartlara bile kolaylıkla uyum sağ-

ladığını görmüştü: Sanki sıra dışı hiçbir şey olmamış gibi, yağlı kâğıda sarılı yiyecek paketleri hışırtıyla açılıyor, tı-palar patlıyor, yağlı zemine bira şişesi kapakları düşüyor, etraftan “her türlü ince zevke hakaret sayılan” ya da bazılarına göre “bu tarz insanlar arasında normal olan” şa-pırtılar duyuluyor, her yanı saran konuşmaların yükselen uğultusu içinde kaskatı oturan tek kişi olan kendisinin aksine en gürültücü dört yolcu bir iskambil partisine başlarken, o da sessizce ve istikrarlı bir şekilde başını cama doğru çevirerek, kürk mantosunun altına serdiği gazete kâğıdının üzerinde oturmaya, bilinçsizce ve inatçı bir şüpheyle çıtçıtlı el çantasını karnına doğru sıkıca bastırarak tutmaya devam ediyor, dışarıda, trenin önündeki lokomotifin iki kırmızı farını karanlığa doğrultarak bu kış akşamında güvensizce yola koyuluşunu adeta idrak bile edemiyordu. Dondurucu soğukta uzun süren bekle-yişin ardından, sonunda bir şeyler olmasının heyecanıyla gelen gürültülü rahatlamanın neticesinde ortaya çıkan tatmin hırıltısına katılmamasına rağmen, tren hareket ettiğinde kendisi de derin bir nefes almış, ancak tren san-ki hareket komutu ansızın iptal edilmişçesine, beceriksizce birkaç sarsıntıdan sonra köyün sessizleşen istasyo-nundan birkaç yüz metre ötede tekrar duruverdiğinde, hoşnutsuz yaygara yerini çok geçmeden anlaşılmaz ve kızgın bir kahkahaya bırakmış ve Pflaum Hanım, yolcu-ların, bunun böyle sürüp gideceğini anlamaları üzerine, özellikle de hareket saatinden bağımsız olarak kalkan trende süregelen kaos nedeniyle yolculuklarının bitmek bilmez hamlelerden ve geri tepişlerden oluşacağını gör-düklerinde, hep birlikte zoraki kabullenişlerin sarsıcı ser-semliği olan dingin bir umursamazlığa gömülüşlerini ve insanın gerçekten sarsıcı bir korkuyu bertaraf etmek için olayların anarşisine olan idraksizliğin rahatsız edici ke-sinliğiyle tepki vermesinin ardından, bu tepkinin can sı-

kıcı tekrarı sonucunda kendisini alaycılığın aşındırıcı etkisine bıraktığını gözlemlemiştir. Birbirini kovalayan “laf sokmalar”ın çığ meşrebi (“Ben karımla yataktayken bu kadar düşünsem!..”) bu narin ruhun kırılmasına neden olmuş, bir öncekinden daha etkili olmaya çalışan –aynı zamanda da gittikçe sessizleşen– andavalca şakalar silsilesi ortasında Pflaum Hanım da birazcık gevşemiş, yerini bulmuş nükteler duyulduğunda –ki bunları takip eden kahkaha tufanına karşı da gerçek bir koruma mevcut değildi– kendisi de birkaç çekingen gülümsemeyi bastırmayı başaramamıştır. Gizlice ve dikkatle, hemen yanında oturanlara olmasa da, daha uzakta oturanlara birkaç kaçamak bakış atmaya cesaret edebilmiş, gafil neşenin bu biçimsiz ruh halindeyken, ellerini bacaklarına vurup duran adamlardan ve ağzı doluyken kahkahalar atan yaşsız kadınlardan oluşan vagondaki yolcu kitlesi bir miktar ürkütücü görünmeye devam etmiş olsa da önceki kadar tehlikeli görünmediğinden, kaygılı düşüncelerine ket vurmaya çalışıp etrafını saran kepaze ayaktakımının katı çemberinin yarattığı tehditlerle yüzleşmesine gerek olmayacağı konusunda kendisine telkinlerde bulunarak, uğursuz işaretlere olan hassasiyeti sayesinde ve bu donuk yabancılık içindeki yetimliği nedeniyle, evine zarar görmemiş ancak gergin ve hazırlıklı bekleyişten bitap düşmüş olarak döneceğini öngörüyordu. Şanslı bir sona dair bu ümidin hiçbir dayanağı olmasa da, Pflaum Hanım, kendine güvenin bu sahte çekiciliğine artık karşı koyamıyordu: Tren, hareketini başlatacak sinyali bekleyerek uzun süredir bomboş arazide duruyor olsa da, rahatça “yavaş da olsa ilerliyoruz ya” sonucuna varmış, birbirini –maalesef– sıklıkla takip eden gıcırtılı frenlemeler ve boş beklemler yüzünden duyduğu gergin sabırsızlığını da frenleyerek, tren hareket edince çalıştırılan ısıtma sayesinde artık içerisi hoşça bir sıcaklığa eriştiği için

kendisi de kürk mantosunu çıkarabilmiş, böylece, artık trenden inerken dondurucu rüzgârla karşılaştığında üşütmekten korkması gerekmediği için memnun olmuştu. Sirtına aldığı mantosunun kıvrımlarını düzelterek, suni kürk şalını da kucağına serdikten sonra, ellerini içine tıktığı yün atkı yüzünden tombullaşmış el çantasının üzerinde kavuşturup hiç bozmadığı dik oturuşuyla yeniden camdan dışarıya bakmaya başladığında, camdaki yansımadan karşısında oturan “dikkat çekici derecede sessiz” duran ve pis kokulu *pálinka* yudumlayan adamın, şimdi sadece bluzu ve tayyörünün ince ceketiyle kaldığı için fazlaca öne çıkan büyük memelerine gözlerini (“İstekle!”) diktiğini fark etti. “Biliyordum!” diye düşünerek hemen başını çevirdi ve üzerine kaynar sular dökülmüş gibi hissetse de, hiçbir şey fark etmemiş gibi davrandı. Dakikalarca hiç hareket etmeden, kör bakışlarını dışarıdaki karanlığa dikip, az önce boş bulunduğu anda yakalandığı adamın görünüşünü hatırlamaya çalıştıktan sonra (sadece kirli sakallı yüzü, “nedense son derece pis” keçe paltoyu ve kendisini sarsacak olan o iğrenç, sinsî, ayan beyan bakışı hatırlıyordu...), artık tehlikenin geçtiğini ümit ederek bakışlarını son derece yavaşça camın üzerinde kaydırmaya başlar başlamaz, “oradaki”nin sadece “bu laubalilik”i sürdürmekle kalmayıp aynı zamanda göz göze de gelmelerinin sonucunda, bakışlarını neredeyse saniyesinde oradan kaçırdı. Kaskatı duruşu nedeniyle hem boynu hem omuzları hem de ensesi ağrısa da, bu olanlardan sonra istese de başka tarafa bakması mümkün olamazdı; çünkü hissediyordu: Ne tarafa dönerse dönsün, içine daldığı, camın bu dar karanlığının dışında korkutucu bir şekilde kıpırtısız olan bu bakış, vagonun diğer tüm açılına hükmederek onu “ânında rehin alacak”tı. “Beni ne zamandır izliyor?” sorusu Pflaum Hanım’a bir bıçak gibi saplanmış, adamın rezilce etrafı tarayan dikka-

tinin, yolculuğun başından beri “üzerinde olduğu” düşünçesi, az önce kendi gözleriyle de yakaladığı bakışın kendisinden bile daha korkutucu olarak bir anda kafasına dank etmişti. Bu bir çift göz, “ıslak arzular”ın derinliğinde boğulmuş tiksintiyi açığa vuruyordu ve “hatta! –irkildi– içlerinde sanki kuru bir aşağılama parlıyor”du. Kendisini “henüz tam olarak” yaşlı bir kadın diye tanımlayamasa da, bu tarz –başka konulara karşı son derece ilgisiz– bakışların odağı olmasının doğal olabileceği yaşı geçtiğini bildiğinden, adamı tiksintiyle düşünmekle birlikte (yaşlı hanımlara herhangi bir arzu duyan birisi, ne biçim bir insan olabilirdi?), ürpererek şunu fark etti ki, belki de *pálinka* kokulu adamın tek istediği onunla dalga geçmek, onu aşağılamak ve onu “paçavra gibi” bir köşeye fırlatıp atmaktı. Tren şimdi birkaç zorlu sarsıntıyla hızlanmış, tekerler rayların üzerinde vahşice çatırdamaya başlamış, eskiden beri unuttuğu ikircikli, tırmalayıcı utanç, hâlâ üzerine dikilmiş çekincesiz, zorba bakışların altında sızlayarak kavrulmaya başlayan ağır memeleri yüzünden onu ele geçirmişti. En azından memelerini örtmek için kullanabileceği kolları, iradesine artık itaat etmiyorlardı: Sanki bağlanmış gibi, utanç verici üryanlığı konusunda bir şey yapamıyor, kendisini gittikçe daha korumasız, gittikçe daha çıplak hissederken, aynı zamanda, kadını dolgunluğunu gizlemeyi ne denli daha fazla isterse o denli gizlenemez duruma geldiğini âcizlik içinde kabullenmesi gerekiyordu. İskambilcilerin oyununun tam da o sırada kaba bir münakaşayla sonlanmasıyla, karşı uğultunun felç edici tekdüzeliğini yumuşatan gü-rültüde eğer sonrasında sırf çektiği çileleri daha da artırmak için bundan daha beter bir şey olmazsa –kaçmak için delik açmış bir tutsağın, özgürlüğe doğru çekilen iradesi gibi– bu talihsiz uyuşukluğu yenmesinin bile mümkün olabileceğini düşündü ümitsizlikle. İçgüdüsel

utanma duygusu nedeniyle, istemsiz bir karşı gelme sonucu, memelerini gizlemek için dikkatli bir hareketle başını eğince sırtı kamburlaşmış, omuzları önüne düşmüş ve bu son derece alışılmamış duruş sonucunda ise sutyenin –arkadan– açıldığını korkuyla fark etmişti. Merhamet istercesine yukarıya baktığında, adamın gözlerinin –sanki ne denli gülünç bir talihsizlikle karşı karşıya kaldığını hissetmişçesine– hiç kıpırdamadan üzerine dikildiğini fark etmesine karşın, aslında en ufak bir şaşkınlık bile yaşamadığı o anda, adam sinsice kendisine göz kırptı. Pflaum Hanım, şimdi neler olacağını açıkça bildiği halde, kaderindeki son misali kendisini bulan kaza yüzünden öylesine sarsılmıştı ki, sadece kaskatı kesilmiş oturuyor ve gittikçe hızlanan trenin düzensiz sallantısının gürültüsünde, yeniden âcizliğe gömülmüş olarak, sutyenin sıkıştırmasından kurtulmuş ve vagonun sarsıntısı yüzünden neşeyle aşağı yukarı hoplayan memelerine dikiilen, kaybına sevinir bir ifadeye ve aynı zamanda aşağılayıcı bir özgüvene sahip o bir çift gözü, utançtan yanan bir yüzle sineye çekmeye çabalıyordu. Emin olmak için bile bir kez daha gözlerini kaldırmaya cesareti olmasa da, kesinlikle biliyordu: Artık sadece adam değil, tüm diğer “berbat köylüler”in onun çırpınışlarını izlediğini ve şekilsiz, açgözlü, sırttan suratların etrafını sardığını adeta görebiliyordu; bu aşağılayıcı işkence belki de asla sona ermeyecekti ki, arkadaki vagondan gelen kondüktörün –velet suratlı, aşırı sivilceli bir delikanlının– (“Biletler lütfen!” diyen) cırtlak ergen sesi onu sonunda bu utanç verici tuzaktan kurtardığında, çantasından biletini çıkardı ve kollarını memelerinin altında birleştirdi. Tren yeniden –bu sefer durması gereken yerde– durunca, artık gerçekten de korkutucu yüzlere bakması gerekmesin diye hafifçe aydınlatılmış istasyonun üstünde yazan köyün adını monotonlukla okurken hissettiği rahatlama yüzün

Yaşayan en önemli Macar yazarlardan Krasznahorkai, yapıtlarındaki biçim özelliğiyle öne çıkıyor. Yazarın "kıyamet güldürüsü" diye nitelendirilen *Direnişin Melankolisi* adlı yapıtı, bir taşra kasabasına gelen gizemli sirkin ekse-ninde biçimleniyor. Sirkin tek gösterisi olan devasa balina, kasabalıları birbirine düşürürken gözü yükseklerde olan Eszter Hamn'a da diktatörlük yolunu açıyor.

Kazandığı Booker Ödülü'nün jüri başkanı Marina Warner, onu şu sözlerle betimliyor: "László Krasznahorkai, olağanüstü yoğun ve geniş kapsamlı tınısıyla, günümüz yaşamının dokusunu ürktücü, şaşırtıcı, müthiş komik ve sarsıcı güzellikte sahnelerle aktaran vizyona sahip bir yazardır."

#macaredehiyatı #toplumsalçözümne #hayalkırıklığı #ironi #yaşam

 can

can yayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [X](#) can yayinlari

roman

ISBN 978-975-07-6387-4

9 789750 761874